

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujе dežele toliko več, kakor poštnina znaša.
Za oznana plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v petek dne 2. novembra 1888.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponově, da pošiljanje ne preneha in da době vše številke.

SLOVENSKI NAROD
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
• pol leta	6 " 50 "
• četrt leta	3 " 30 "
• jeden mesec	1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
• pol leta	8 " — "
• četrt leta	4 " — "
• jeden mesec	1 " 40 "

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravljanje „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 31. oktobra.

Prav iznenadila nas je bila vest o ločitvi zakona srbskega kralja, nič manj pa tudi vest, katera se je v soboto poročila raznum listom iz Belega grada. Kralj Milan izdal je proklamacijo, v katerej napoveduje premembo ustave. Mi ne vemo, kaj je vodilo kralja, da se je odločil za spremembo ustave, katero jako mnogi žele, zlasti radikalci. Najbrž je čutil, da se mu je vsled ločitve zakona precej omajal prestol in je s to proklamacijo poskusil zopet utrditi ga. V tem oklici omenja Milan, da drugo leto mine ravno petsto let, od kar je staro srbska država bila uničena na Kosovem polju. Božji previdnosti je

ugajalo, da bode te slovesne in pomenljive dni na obnovljenem prestolu Nemanicev član narodne dinastije Obrenovićev. Nadalje omenja, da sta veliki Miloš in neumrljivi knez Mihajl zopet obudila srbsko državo k življenju in jej dala trdno podlago. Šest najst let se je pa on prizadeval, da bode hodil po stopinjah omenjenih dveh prednikov. Vsled požrtvalnosti naroda srbskega se je posrečilo doseči velike napredke in s tem rešiti oblube dane dne 10. avgusta 1872. Vedno je on čislal in branil srbsko državno idejo in imel pozorno oko za vse nevarnosti, ki prete državi. Opominja Srbe, da naj iz svoje zgodovine izvajajo dober nauk za prihodnost. Sedaj državi od zunaj ne prete nobene nevarnosti. Vse države evropske žele miru. Potem vladar omenja, da mu je lojalno priznanje obstoječih fakt pridobilo prijateljske odnoscje z mogočima sosednjima državama velečastev Frana Josipa in sultana Hamida. To politiko je on osobno začel in jo vodil, odkar se je plemeniti car Aleksander II. z močjo države svoje potegnil za osvobojenje kristijanskih narodov, in se je srbska vojska baš pod vodstvom vladarja borila za osvobojenje. Njegova politika se pa ni povsod prav razumevala. Še vedno preti Srbiji notranja nesloga, ki je podkopala srednjoveško državo srbsko. Dolžnost naroda je odstraniti ta razpor.

Nadalje pravi doslovno: „Narod srbski! Prvi kralj novoustanovljenega srbskega kraljestva obrača se do tebe, ter kliče iz vsega srca: Zatri glas nesloge v duši svoji ter vsi imejte vedno občni blagor pred očmi. Prvi vzgled dati vam hoče kralj in je srečen, da ga dati more“. Če bodete pa nadaljevali sedanji škodljivi strankarski boj, pravi proklamacija, bode pa dežela prizorišče podobnih žalostnih dogodkov, kot je bila že večkrat od začetka tega stoletja. Srbiji treba pred vsem resnega dela, urejenja državnih financ. Treba ublažiti strankarske boje v narodnem zastopstvu in lotiti se potrebnih reform v vseh panogah državnega življenja.

In za tem napoveduje kralj premembo ustave. Sedanja ustava ni njegovo delo, ter ne ugaja po-

vsem, a on jo je vendar vedno spoštoval in branil. Obrača se on do vseh strank v deželi, da izdelajo načrt nove ustave, s katerim se bodo razširile politične pravice v deželi. Dne 20. novembra bodo volitve v veliko skupščino, katera se sklicuje na 1. decembra v prestolnico. S svojo kraljevo besedo Milan zagotavlja popolno volilno svobodo pri volitvah za veliko skupščino. Petstoletnico bodo potem, kakor se on nadeja, praznovali s tem, da določili novo ustawo, ki bude trdna podlaga daljšemu razvoju državnega in narodnega življenja. Uradni list je že objavil kraljevi ukaz, s katerim se imenujejo člani za odbor, ki ima izdati načrt nove ustawe. Ker bode temu odseku semtertja predsedoval kralj sam, ni nikdo imenovan predsednikom. Podpredsedniki so pa imenovani Jovan Ristić, Milijutin Garasanić, in general Savo Grujić. Za člane je kralj imenoval metropolita, predsednika državnega sveta, bivše ministerske predsednike, F. Kristića, Radivoja Milojkovića, Jovana Marinkovića, Atjima Tjumića, nadalje državne svetnike Vujovića, Magacinovića, Gavrilovića, Vasiljevića, Marinkovića, Kristića, Blaznavca, Stojana Boskovića, Jovanovića, Škofa Mojsile, več generalov, bivših ministrov, predsednika apelnemu sodišču, rektorja velike šole, 6 velikošolskih profesorjev, 31 odličnih državljanov vseh stanov in strank vse dežele.

Kakor se vidi, se je kralj oziral na vse stranke, še celo podpredsedniki so možje, ki nikakor neso kraljevi prijatelji. Nedavno smo omenili napetih odnosa med kraljem in Garašaninom, in tudi bralci se še spominjajo, kako je kralj bil odrinil Ristića in kako so bili upokojili generala Grujića. Kakor se kaže je vse to pozabil vladar.

Proklamacija napravila je nekda najboljši utis v deželi, posebno radikalci se veseli, kajti če bodo volitve res svobodne, bodo gotovo dobili večino v skupščini in bodo po svoje prikrojili ustawo. Mi seveda nemamo posebnega zaupanja v vso to stvar. Jako daleč je še, predno se bode res kaj dognalo. Prevečkrat smo že videli, kako malo je voljen kralj, ozirati se na želje naroda. Ravno tako bode najbrž

LISTEK.

Ukrajinske dume.

(Češki napisal E. Jelinek; poslovenil Podvidovski.)

IV.

V ljubimskem hrepenu.

(Dalje.)

Ivan je gledal nepremakljivo pred se s pazljivim očesom.

In na ladiji se je dvignila vitka bela postava. Ivan se je stresel osupnen.

Bila je to Efimka.

Mislil si je Ivan včasih, da Efimka krasnejša niti biti ne more, ali povabnost njena, sedanja presega vse njegove predstave, ki so kedaj nastale v njegovej duši. Tako, kakeršno je bila Efimka, si je predstavljal največje razkošje in srečo sveta. Morda se mu je zdelo zato, da je preje prikazen, nego resnica, in prikazek njen imel je le za nov obraz čarokrasne bajke, katero je bil sanjal baš pred trenotkom. Kolena so se mu tresla, kakor bi se prostovoljno hotela skloniti k temu čarownemu prikazku.

Efimka je gledala k njemu uljudno in mu miga prijateljski z roko.

Ali Ukrajinec si ni upal izgovoriti niti besede in stal je tiko. Dasi opojen s čutom goreče ljubezni,

upiral se je in nasprotoval lastnej želji. Hotel je le gledati, le gledati... in nič več.

Čutil je v prsih bolestne zapreke, katere mu neso dale veselo vzrikniti, radostno vdihniti, z mesta se ganiti. A čim bolj je potapljal svoje oko v Efimčino obliče, čim bolj se je radoval z leskom njenih očij in z usmehom malinih njenih ustnic — tem ognjevitje je svetilo in žgal goreče v dušo njegovo devojkino okrasje, slepeč niz, bogata nena obleka, vezena z dragocenimi nitkami...

In ko se je tu njegovo oko nehote obrnilo k lastnemu rokavu, k tako siromašnemu in nelepemu, jedva je še zatajil v sebi solzo že plavajoči mu iz očesa.

Sklonil je molče glavo na prsi.

„Ivan!“ odzvala se je po trenotku Efimka.

Ivan, kakor z nova probujen, stresel je goreče z roko.

„Ivan!“ ponavljala je Efimka in ostranivši trstje sezajoče do nežnih strani zašepnila je s čudovitim glasom: „Efimka te ljubi!“

Pri teh besedah zazibala se je ladija in vzne-mirila tipe vode.

„Batka ni hotel, da bi te ljubila, ali sedaj leži batka že pod mogilo in njegova jedina volja je... Čuješ, Ivan? Ivan, čuj!“

Besede te zvenele so goreče in zaupljivo. Tako so pridonele tudi k bregu.

Ali, Gospod!

Ivan ni zaplesal, Ivan je sklonil le žalostno glavo, z roko zanikajoč, kakor bi hotel odpoditi od sebe temno prikazen.

In zopet za nekaj časa zadonelo je k bregu njegovo ime: koprneče, ganljivo, da proseče in nežno.

„Nikdar!“ izjavlja po hudem boji iz sebe Ivan. „Nikdar, ne verujem Ti! Ni je devojke na tem svetu, katera bi iz bele, bogate koče resnično hrepela iti pod krov bedne, siromaške ilnate golobičke. Ne, ne, ne verujem. Tu ne more biti odkritost. Nikdar, nikdar se ni tako zgodilo v Ljubči...“

To rekši, mahne Ivan zopet z roko, kakor bi hotel odpoditi od sebe temno prikazen. Ne upasi niti dvigniti očesa.

Še nekolikrat začuje zvok svojega imena, vedno bolj proseč in vabljiv, ali Ivan spušča le globočše in globočše tožno glavo na kipeče prsi.

Tu zašumi naposled protje v trstji.

Skrivaje pogleda tja.

Dà!

Bičevja razsedina se je zaprla, ladija je izginila. Izginila je tudi Efimka. Le voda se je še gibala, ali naposled utibnila je zopet tudi ta.

Efimka se je vrnila domov.

Ivan je ostal sam pri vodah.

(Konec prih.)

tudi sedaj. Če ne bodo stranke hotele skleniti take ustave, kakor on želi, bode pa skušal vso stvar preprečiti. S to proklamacijo je kolikor toliko odvrnil pozornost od ločitve zakona s kraljico Natalijo in to je bil njegov namen. Prave vere pa nemamo, če tudi želimo, da bi bila ta proklamacija za Srbijo napoved srečnejše dobe.

Slovenska učiteljska zborovanja

v Ljubljani v 23. dan oktobra 1888 leta.

Slovensko učiteljsko društvo.

(Konec.)

Smrt je tudi v tem letu našemu društvu prizanašala.

Znamenito je za naše društvo posebno tudi to, da ono praznuje danes svojo 20letnico, kajti 15. septembra 1868 je naše društvo obhajalo svoj prvi občni zbor, letos pa slave vsi narodi obširne naše monarhije 40letnico vladanja presvetlega cesarja. Res lepo dobo ima naše društvo za seboj, v katerej je ono marsikaj imelo prestati; pa je tudi dokaj koristilo v tem času našemu šolstvu in učiteljstvu.

To bi bile bolj stvarne, kratke poteze o delovanji našega društva. Ono sicer ni delalo hrupa, kakor nikdar, a delalo je vsekdar in hoče tudi v prihodnje neustrašno delati in koristiti narodnej šoli na prid slovenske domovine in mogočne Avstrije, in to poudarja ono letos še posebno, ko se povsodi proslavlja 40letno vladanje našega presvetlega cesarja, kateri se je vsekdar pokazal najmogočnejšega zaščitnika umnega in narodnega šolstva. Odbor pa tudi zna, da bole tudi vsak zavedni in narodni učitelj gojil ljubezen do omike in do naroda, do domovine ožje in širje, a to ne le z besedami, mar več tudi z vzgledi in z jasnim dejanjem očitno kazal.

Uspeh in napredok nam je zagotovljen, ako imamo počeg boje pomoči, poguma in vstrajnosti še vladarjevo milost na naši strani! Tedaj: Bugu dušo in vest, cesarju zvestobo!

Zbor je poročilo pa vsem brez ugovora na na znanje vzel.

Na to poročilo blagajnik g. Iv. Tomšič. Uvodnih imma društvo 144, podpornih pa 29. Vseh dohodkov je bilo 255 gld., troškov pa 142 gld. 15 kr. Za knjižico izdalo je društvo 127 gld., tedaj je ostanka 144 gld. 14 kr. Ob novem letu bode še plačati kakih 8 gld.

Blagajnikovo poročilo se brez ugovora odobri. Blagajnik priporoča, da bi bilo več zanimanja za knjižico, katero je društvo izdalo, mej učiteljstvom, potem bi društvo stalo v denarnih zadevah še na boljši podlagi.

Za pregledovalce računov se izvolijo gg. J. Boršnik, Fr. Kavčič in S. Punčah. Volitev odbora se je vršila po listkih. Največ glasov so dobili gg. Furlan, Funtek, Govekar Fr., Praprotnik And., Stegnar F., Kokalj Fr., Tomšič Iv., Razinger Ant., Žumer Andrej.

Predsednik sklene zborovanje s trikratnimi slavaklici na presvetlega cesarja.

Zborovanje „Narodne šole“ moralo se je opustiti, ker se je takoj potem pričela skušinja za slavnostni koncert. Ob drugi uri bil je skupni obed v gostilni pri g. Ferlini, kjer je bilo vse polno naudušenja in zadovoljnosti.

Poročilo finančnega odseka

o zopetni zgradbi deželnega gledišča.

(Poročevalec dr. Mosch.)

(Dalje.)

Pravno razmerje, v kojem se nahaja dežela nasproti gledišču, je marveč ono neomenjenega lastnika, kojemu je izključljivo na voljo dano, hoče li svoje pogorelo poslopje zopet sezidati ali pa tega storiti neče. Zatorej so odločilna za rešitev vprašanja, da li treba znova graditi, le druga ne strogo pravna uvaževanja, osobito ozir na korist in škodo, katero bi prouzročilo deželi grajenje novega gledišča.

V tem pogledu se finančni odsek, kakor se je že poudarjalo, ni pečal z vprašanjem, da li je v Ljubljani grajenje novega gledišča potreba, ker polnoma priznava, da se ne more gledišču oporekat pomen, ki ga ima kot bitno sredstvo izobraženja, da njegov obstanek pripomaga k povzdigi občenja, — in ker je prepričan, da je častna zadeva dežele kraljice, imeti v svojem stolnem mestu, ki v deželi največ davka donaša, gledišče, katerega ne pogrešajo le prebivalci Ljubljanski, ampak tudi tujci,

katerim to pomanjkanje daje mnogo povoda za humanitare opazke o deželi in nje stolnem mestu, pomanjkanje, katero bi pripravljalo povodom kakega kneževnega obiska ali deželne svečanosti velike zatrege.

Ta uvaževanja in okoliščina, da se v deželni upravi nahaja poseben zaklad, kojega dohodki so že več kot sto let odločeni gledišču, pripravila so finančni odsek, da reši vprašanje, ali naj zgradi dežela kranjska novo gledišče, ali pa naj prepusti to komu drugemu, ki bi voljan bil, to storiti.

V tem oziru skoro ni misliti, da bi se hotel lotiti kak privatni podvzetnik te naloge zaradi dobička, ker zahaja, kakor je tudi c. kr. deželna vlada konstatovala, le majhna množica v gledišče, ter je tudi iz uloge glediškega društva razvidno, da bi tudi društvo le takrat to podvzeti zamoglo, ko bi mu bila zagotovljena prav zdatna pripomoč tako dežele, kakor glediškega zaklada. Glediško društvo pripravljeno je namreč ob svojih troških gledišče postaviti znova, zahteva pa v ta namen v svoji ulogi: 1. da se mu prepusti izplačana zavarovalnina; 2. da se mu prepusti svota, za kojo bi se glediško pogorišče prodalo: 3. da se mu dovoli primerna podpora iz deželnega zaklada; 4. da ostane mestni zastopnik Ljubljanski pri obljudah, katere je storil deželnemu odboru, tudi nasproti glediškemu društву; 5. zahteva nadaljnjo podporo glediškega društva iz glediškega zaklada; 6. da se dovoli letna podpora iz deželnega zaklada.

Razen glediškega društva se ni nikdo oglasil.

Kar se tiče točke 1. in 2. zahtevanja glediškega društva, zapopadajo iste popust deželnega premoženja, torej zmanjšanje deželne imovine.

Kaj tacega morejo pa vestni deželni zastopniki ukreniti le takrat, kadar je to neogibno potrebno, ali če je pričakovati večje koristi. Obstanka take potrebe glediško društvo ni dokazalo in trditev, da inače ni mogoče postaviti novega gledišča, je ničevna, kakor se bo dokazalo tekom tega poročila.

Ravno tako dežela tudi večje koristi zase pričakovati ne more, kakor to najbolje ilustrujejo ostale točke zahtevanja, ki tudi za prihodnje računa na deželno pripomoč.

Sicer pa bi bilo za tak popust premoženja pač teško dobili Najvišje potrjenje, in sicer tem težje, ker bi se prepuščalo deželno premoženje zasebnemu društву, koje za svoje nameravano podvzetje niti najmanje ne jamči.

Kar zadeva četrto točko zahtevanja, namreč da se obdrže obljube, ki jih je deželi v svrhu zidanja gledišča storil mestni zastopnik Ljubljanski, to o njih ne more ukrepati deželni zbor, ker le-ta ni v stanu zauzavati z obljubo, storjeno deželi pod gotovimi pogoji po zastopu deželnega stolnega mesta.

V ostalih točkah zahteva pa glediško društvo iz deželnega in glediškega zaklada, torej da dežela dejansko pripomore k zgradbi gledišča.

(Konec prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 30. oktobra.

Poslanec Hausner je nasvetoval v budgetnem odseku državnega zabora, da se tudi poročila izročje opoziciji. Plener je pa odgovoril v imenu opozicije, da njegovi pristaši ne prevzamejo nobenega referata.

Francoski list „France“ objavil je obširen članek o sedanjih odnosa v Avstriji. Mi se sicer popolnem ne strinjam z mnenjem francoskega lista, a vendar hočemo navesti njegove glavne misli, kajti nekaj jedra je le v njih. Grof Taaffe, pravi ta list, opira se na slovansko prebivalstvo v Avstriji, dognal pa bode veliko delo, če se mu posreči postaviti krono kraljev čeških na glavo Frana Josipa. To bi bil najboljši odgovor, ki ga more dati privržencem ponemčenja avstrogerske države. To bi bila dobra obrambena naredba proti Nemčiji, ki hoče delati z Avstrijo kakor z Bavarsko in Saksonsko. Cesari Viljem si je ogledal čete tripelaliance, nad katerimi ima že, kakor misli, vrhovno povelje. Jako se pa moti, če misli, da se bodo narodi avstrijski bojevali proti Franciji. V to ne bodo privolili Čehi, pa tudi Ogori ne. Zveza z Nemčijo se je sklenila le iz pre velikega strahu pred Rusijo po pritisku Madjarov, ki ne morejo pozabiti dogovork 1849. l. Avtonomija češkega naroda, broječega 8 milijonov, torej dva milijona več, nego je Madjarov, dala bi pa vnanji politiki drugo mer. Upliv Čehov bi paralizoval upliv Madjarov ter Rusija in Avstrija bi se približali. Nemčija hujška Avstrijo proti Rusiji, v nevarnosti bi jo pa pustila na cedilu in celo dovolila v njen razdelitev, če bi le ona kaj dobila, ter bi Trst postal nemško pristanišče. Da se postavijo proti ger-

manizmu trdne meje, morata se osnovati avtonomni skupini Češka in Hrvatska, povrniti slovanskim narodnostim, katerih je 25 milijonov in imajo torej veliko večino, prevagajoč upliv, ki jim gre. Potem bode možna alianca z Rusijo, ki bode za Avstrijo boljša, nego vse mirovne zvezze. Prijatelji miru morajo vsekako odobravati načrte Taafjeve, kajti velike zasluge ima za civilizacijo, da se je uprl nevarnim nasvetom Nemčije.

Nemški listi vedo povedati, da se je nov pravosodnji minister grof Schönborn pri vsprejemu uradnikov dvakrat zarekel: „Po milosti ... imenovan sem naučnim ministrom“, kar je seveda hitro popravil. Iz tega se vidi, na kateri portfelj, da je računal. To se ve, da je najbrže izmisliš kak nemški časnikar.

Vnajne države.

Vlada bolgarska gleda pred vsem na zboljšanje vojske, ker se le nanjo mora zanašati. Sedaj hoče pomnožiti konjice in odpolala je na Ogersko devet častnikov konje kupovat. Kakor se poroča, so že nakupili mnogo konj.

Židovski listi bodo gotovo prihodnje dni še hudo zabavljali proti Rusiji. Zauzala je vsem židom na Poljskem, kateri neskoči ruski državljani, da imajo v širih tednih ostaviti Rusijo.

Poslednje dni je bil po židovskih listih velik hrup proti Rumuniji, ker je tudi nič meni nič sekvestrovala rumunsko progo železnice Levov-Črnovice.

Nemča Kiliana obsodilo je francosko sodišče v Nizzji zaradi ogledu na pet let ječe in 5000 frankov globe. Po prestani kazni mu je pa šest let bivanje v Franciji prepovedano.

Dopisi.

Iž Središča 26. oktobra. [Izv. dop.] O cesarski slavnosti, ki se je tukaj pred dvema mesecema vršila, še vedno nekateri, ki drugega ne znajo, kakor o njej kritikovati in mrirati, ne mirujejo. To so ljudje, katere ta slavnost ni prav nič ni brišala, ki niti neso Središčani, ki pa se vender držne svoje dopise „iz Središča“ v javnost spravljati.

Tako se dopisnik — r — v štv. 240. „Slov. N.“ zaganja v predsedništvo slavnostnega odbora, zagovarjač govor č. g. Dogše. — Ne vem, ali se bodo dotičniki za take napade kaj zmenili, to pa vem, da ta napad naše občinstvo po zaslugu obsoja. Žalostno je, če se može, ki so bili priredili s trudem in žrtvami to slavnost, ki je bila razven Logaške največja in najsijajnejša na Slovenskem, zdaj napadajo, može, o katerih svobodno rečem, da je njih ime na narodnem polju neomadeževano. — Toda k stvari.

Dopisnik — r — se bavi z govorom g. Dogše pri tej slavnosti. Mi radi pritrdim, da je g. D. dobro govoril in po pravici obsojal brezozirnost Madjarov proti mejmurskim Slovenom, toda vprašajmo, je li ta govor g. D. pri navedenej slavnosti bil na pravem mestu. Odgovoriti moramo, da ne; s tega stališča se tudi slavnostni odbor s tem govorom ni strinjal. — Akoravno je g. D. po končanem vsporednu govoril, je ipak slavnostni odbor za to bil odgovoren in to tembolj, ker je g. D. govoril vsem prisotnim z odra, kjer so se oficialni govorili vršili; skrb odbora, da se prisotniki, naj so katere koli narodnosti, ne žalijo, je bila hvalevredna. — Če se pomisli, kaj je g. D. govoril, se mora reči, da tak govor sodi za kako političko zborovanje, ne pa za slavnost, ki s politiko ni imela nič opraviti. — Slavnostni odbor ni hotel, da bi se pri takej slavnosti pospeševalo sovraštvo, in predsednik je g. D. dovolil besedo, da govoril o slogi, kakor je g. D. želel, nikkak pa ni mislil, da se bo od stvari tako odstranil, kakor se je žalibog zgodilo. Če je to predsednik odbora obžaloval, ravnal je čisto taktno; s tem so se strinjali razen jednega vsi udje slavnostnega odbora in torej ni res, da bi ostali odborniki o tem ničesar ne vedeli.

Dopisnik se tudi spodbika nad tem, da so se k slavnosti vabili Madjari in Nemci. No, odbor s tem narodni stvari ni hotel nič škodovati in je tudi v spremstvu načrtoval na rodni značaj slavnosti. Odbor je povabil, ker je slavnost imela patriotičen pomen, prebivalstvo sosednih občin, mest in trgov brez razločka narodnosti dobro vedoč, da so ti vsi vestni državljanji, ter jednak zvesti in udani vladarji, v katerega proslavo se je svečanost vršila. G. — r — je s svojim dopisom mislil Središčane spraviti ob dobro ime, ki ga pri narodu uživajo, česar pa menda ni dosegel, ker Središče je dobro poznato kot najzanesljivejši narodni trg, katerega dobre glasu mu Psevdo Središčan ne vzame.

Dalje v prilogi.

Iz Idrije 29. oktobra. [Izv. dop.] Brez počanka možnarjev, pritrkavanja zvonov, iluminacij in drugih ceremonij obhajalo je včeraj „Delavsko brašno društvo“ slavnost 40letnega vladanja presvetlega vladarja.

Po dolgem odmoru imeli smo zopet krasen večer v g. Tuječa pisarni, ki nam bode ostal še dolgo v prijetnem spominu; poleg tega je bil obisk tako mnogobrojen, vspored tako izbran, da je bil vsak iznenaden na napredku še mladega, a združega društva. In kaj bi ne? Saj je bilo petje tako ubrano, godba tako izvrstna in igra dovršena, da uspeh ni mogel izostati. Naj mi bode dovoljeno, da poročam kratko o veselici. Uvod imela je godba s „planisko rožo“ od Titelna, za kojo je sledila „slavnostna himna“, uglasbena od Fr. Hribarja. Himna pella se je jako prezirno in dovršeno, za kar gre hvala sedanjemu pevovodji g. K. Makucu, ki je pevce v tako kratkem času in z znano svojo eneržijo izvežbal. Tretja točka bil je slavnostni govor, kojega je govoril g. Pirc z lepim poudarkom in občutkom. Po govoru zaigrala je godba cesarsko himno, kojo so navzočni stojé peli. Gromoviti živio in slava-klici zadoneli so po himni. Nadalje pele so se še: „Sokolska“, „Oj z Bogom, ti planinski raj“ in „Sredi vasi“, koja je najbolj ugajala in so jo morali še jedenkrat zapeti.

Kot osma točka vsporeda bila je „Ponesrečena glavna skušnja“ od Boršnika. Radoveden sem bil na uspeh, kajti društvo priredilo je prvič igro in celo z novimi močmi, toda kmalu sem uvidel, da so igralci vešči svojim nalogam. Povsem izvrsten bil je Prepeličar (g. Vidic) kakor tudi Trdoglavka (gospica Božič), Primož in Boštjan (g. Vončina in Kumer).

Že mej igro bilo je ploskanje, po igri čulo se je pa splošno odobravanje. Celo „melanoliki“ držali so se za ono kožo, izpod katere nekda izvira smeh. Po vsporedu bil je ples, na kojega je pa plesažljiva mladina morala čakati dolgo vsled prepolnih prostorov, „kar nas je bilo starin e“, usedli smo se liter „novega“ in tako čakali dneva. Mladina je pa rajala in pevala, da je bilo kaj. Zelozno spravili smo stare kosti pod varno gorko odoje.

Slavnemu odboru pa častitamo na krasnem večeru. Priredite nam kmalu kaj jednacega! Na zdar!

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnjo številko našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdništvo zaradi 18, Srbije se tikočih vrst v političnem pregledu, katere smo posneli po drugih listih, ki so nam nekonfiskovani došli v roke. Današnja številka ima dve strani priloge.

— (Državni zbor) imel je včeraj sejo, v kateri je bil prvim podpredsednikom s 244 izmej oddanih 274 glasov izvoljen vitez Clumecky, drugim podpredsednikom pa Otokar Zeitham m. r. Poslanec dr. Vitezic in dr. interpelovali so ministarskega predsednika v zadevi g. Mandiča, urednika „Naši Slogi“. V njegovi nedavni pravdi se je pred porotnim sodiščem čitalo policijsko izvestje, v katerem je bilo rečeno, da je Mandič v službi panslavizma in več jednacih neosnovanih stvarij. Interpelantje vprašali so vlado, bode li skrbela za to, da bodo oblastva izvestja svoja sestavljalna le na verodostojnej podlagi. — Učni minister pl. Gauč odgovarjal je potem na interpelacijo Nabergoja in tovarišev zaradi slovenskih ljudskih šol v Trstu. Gaučev odgovor bil jo zelo obširen, a novega nesmo nič izvedeli. O prošnji društva „Edinosti“ oziroma nad 1400 slovenskih roditeljev prestolil je mestni zbor Tržaški na dnevni red. Društvo „Edinost“ uložilo je potem priziv na namestništvo, ki je pa bil odbit. Tudi priziv na ministerstvo ni imel boljšega uspeha, bil je odklonjen radi tega, ker društvo „Edinost“ v svojem imenu ni upravičeno, ulagati priziva. Tudi gledé interpelacije druzega dela izreklo se je minister Gauč v negativnem zmislu, da namreč ne more zauzamati namestništvo, oziroma mestnemu zboru Tržaškemu ustanovitve slovenskih ljudskih šol, da bi se to moglo zgoditi le potom odloka vsled prošnje upravičencev in ako se dokažejo zakoniti pogoji. Vsi prizivi in tudi interpelacija nesotorej nič pomagali, bomo videli, kaj poreče upravno sodišče, do katerega se je društvo „Edinost“ s pričožbo obrnilo. Sicer pa budem o tej zadevi še govorili.

— (Izredni občni zbor „Pisateljskega društva“) bode danes zvečer ob 8. uri v steklenem salonu narodne čitalnice. Društveniki naj blagovolje priti v obilnem številu.

— (Grobni spomenik Raič-Levstikov) se je danes odkril na pokopališči pri sv. Krištofu. Spomenik je krasno izdelan v romanskem slogu po načrtu dež. inženerja g. Hraskega in je v čast obrtnikom, ki so pripomogli pri delu. Na srednji, uprav velikanski plošči so napisi v spomin Božidaru Raiču, Franu Levstiku in profesorju Antonu Raiču. Po sredni plošči je pritrjen od kovanega železa narejen šopek palmovih in lipovih vej, umetno delo Ljubljanskega ključarja A hčina. Železno ograjo izdelal je Belec v Šent Vidu, kaunoseško delo pa, kakor smo že poročali o svojem času, Alojzij Vodnik. Pod napisom Levstikovim se usekani stih, zloženi od našega slavnega pesnika Stritarja, ki slovē:

I ljubezen Tvojo vso — prepolno mero —
Življenja sad dobil je v dar Tvoj rod;
Ljubezen njemu hrail si in vero;
Ko si potil krvav pod križem pót.
Učitelj svojem narodu, peti
In govoriti nas si Ti učil;
Kako se služi domovini sveti,
Sijajen vzgled si Ti Slovencem bil:
Kaj bil si, zlata duša, bratje Tvoji
Zdaj znajo, ko v preranem spiš pokoji.

Spomenik stoji, na novem pokopališči na desni strani zida prav blizu velikih vrat.

— (Pevsko društvo „Slavec“) poje jutri, v praznik Vseh Svetnikov, na novem pokopališči pri velikem križi v spomin umršim svojim članom in njega prijateljem naslednje žalostinke: „Oče naš“, „Človek glej spoznanje svoje“ in „Oj spavaj, ranjki“. — Gg. pevci vabijo se najuljudneje polnoštevilno udeležiti se pevske vaje jutri točno ob 2. uri popoldne. Odbor.

— (Imenovanja.) Gosp. Iv. Pogačnik, avskultant za Kranjsko, praktikanta pri deželnem sodišči v Gradci: Henrik Detitschegg in Viktor Kočevar, praktikant pri deželnem sodišči v Ljubljani g. Stefan Kraut in praktikant pri deželnem sodišči v Celovci Günther Holena, imenovani so avskultanti za Koroško. Avgust Modrinjak, praktikant pri okrajnem sodišči v Mariboru, imenovan je avskultantom za Kranjsko „extra statum“.

— (Umrli) je v ponedeljek dopoludne v Škofji Loki g. Simon Kosmač, bivši župnijski oskrbnik v 73. letu dobe svoje.

— (Zaročil) se je naš rojak g. Fridolin Kavčič, c. kr. nadporočnik v 78. pešpolku in našim čitateljem dobro znan po svojih izvrstnih podlistkih „Iz vojaške torbe“ z gospodičino Marijo Teller-jevo v Oseku. Čestitamo!

— (Barjani iščejo pomoči.) Sešli so se danes dopoludne na sv. Jakoba trgu odpolanci iz barjanskih vasij: Tomišelj, Lipe, Črnavas, Podpeč, Gorice, Brezovica, Bevk, Blatna Brezovica, Sinja Gorica, Borovnica itd. in odpravili so se do gosp. deželnega predsednika, kateri pa ni bil navzoč, da bi ga prosili, naj vender jedenkrat kaj stori za uboge barjane, s tem, da se odstrani Udmatski jez, kateri kakor se je o priliki zadnje povodnji dognalo, vodo več ko za jeden meter zadržuje, tako, da bi sicer zadnjega poplavljenga barja niti ne bilo. Deputacija odšla je potem k c. kr. okrajnemu glavarju Mahkotu, ki njej je obljubil, to zadevo pospeševati. V obče pa nameravajo barjanski prebivalci sklicati tabor, na katerem bodo sklepali o najnujnjejših zadevah sosebno o odpravi Udmatskega jezu.

— (Naznani lo in vabilo.) Odbor narodne čitalnice Ljubljanske naznanja društvenim krogom še jedenkrat, da se imajo po njegovem sklepu z ozirom na želje društvenikov vršiti o sobotah novembra meseca v društveni dvorani plesne vaje. Začetek vselej točno ob 8. uri, sklep vselej točno ob 12. uri. Plesno godbo oskrbljuje družba Stiaralova. Prva vaja bo tedaj v soboto 3. novembra ob 8. uri zvečer.

— (Slovensko pevsko društvo na Dunaju.) Zadnji občni zbor bil je tako dobro obiskan. Na predlog odborov storil se je ukrep, povodom cesarjeve štiridesetletnice prirediti 2. dne decembra svečanostni koncert v dvorani glasbene družbe. Sklenilo se je tudi, da društvo pristopi k češki založni z letnim doneskom 100 gld. Pri volitvi bili so izvoljeni sledeči gospodje: L. Bouček, predsednikom; R. Pukl, podpredsednikom; A. Buchta, I. pevovodjo; K. Jahoda, I. namest-

nikom; J. Jiřík, II. namestnikom pevovodje; denarničarjem bil je izvoljen dr. Fr. Bělař; tajnikom J. Spačil; D. Brlić, njegovim namestnikom; arhivarjem A. Veith in T. Valasek; dalje dr. J. Drozda, dr. J. Lenoch; namestniki so gg.: Paur, Podhajsky, Šavs in Stejskal; revizorji: Stantejsky, dr. Kostliwy in J. Mlčoch. — Društvo je štelo 1. 1888 136 izvršujočih članov, in sicer 32 pevki in 104 pevce, mej temi 64 Čehov, 26 Slovencev, 8 Hrvatov, 3 Srbi, 2 Poljaka in 1 Rusin; dalje je imelo društvo 112 podpirajočih udov, 18 ustanovnikov in 12 častnih udov. Slovenski člani bili so slediči: gospodičina Leopoldina Kolbeznova, alt; I. tenor: Abram, Bučar, Gregorčič, Kruščič, Potokar, Šavs, Sežun, Žebre; II. tenor: Bilec, Bohinec, Böhm, Čerin, Freunsfeld, Gangl, Gabrovšek, Milohnja, Pirh; I. bas: Förster, Hubad, Kušar, Pukl, Rybař, Švigelj; II. bas: Košenina, Rabič, Rekar. Podporniki so bili 4, namreč gg.: profesor Šuklje, dr. Jelenc, Kruljač, Zelenik. — V bivšem letu je društvo nastopilo 28krat javno, in sicer: priredilo je 2 koncerta, 3 zabave za širše kroge, 3 v ožjem krogu, 7krat je pelo pri službah božjih, 2krat pri svatbah, 2krat pri pogrebih, 9krat pa je sodelovalo v družib društvenih slovanskih. Kot solisti nastopili so slediči Slovenci: F. Pogačnik, M. Hubad, J. Šavs in gospodičina L. Kolbeznova. Društvo imelo je 1. 1887/88 74 vaj, in sicer 39 moški zbor, 30 ženski zbor, 5 skupnih. Mej vsemi slovanski društvi na Dunaji je to najstarejše, a tudi najvažnejše društvo. Pristopi naj torej vsak Slovenec, ki biva na Dunaji, ali kot pevec ali kot podpornik. Jubilejni koncert slovenskega pevskega društva 2. dne decembra bode izreden, ker se delajo priprave že delj časa ter je mnogo umetniških sil obljubilo svoje sodelovanje. — Po zadnjem občnem zboru bila je družbenaa zabava v „Slovenski Besedi“, kjer so bile razstavljenne tri diplome najnovejših častnih članov: Dvočaka, dr. B. Ipavca in slavnega Ondrička. Vsi so občudovali prekrasno delo češkega umetnika. V kratkem se bodo odpolale dotičnim gg. častnim članom. Pri zabavi pelo se je mnogo zborov in četverospevov. Posebno so se odlikovali slovenski pevci, katerim je napis pevovodja gospod Buchta, rekoč, da boljših pevcev, nego jih imajo Slovenci, nema nobeden slovenski narod, tudi češki ne; dr. Lenoch napisil je slovenskemu narodu, ki vzgaja tako izvrstne pevce in naudušene člane tega društva.

— (Znani A. J. Dobrjanski) nestor ogerških Rusov, ki je bil pred par leti v Ljubljani, je navzlic visoki svoji starosti še vedno delaven. V Varšavi izdal je te dni pod naslovom: „Vzgled na vopros ob občeslavjanskem jeziku“ brošuro, v katerej razpravlja slovensko vprašanje. Od Rusov zahteva, da očistijo svoj jezik nemških in romanskih besed, drugim slov. rodovom pa priporoča, da se uče ruščini. Hrvatom polaga na srce, naj delajo na to, da bode cirilica jednakopravna z latinico, vsem Slovanom pa priporoča, naj ne kujejo besed, temveč za nedostatke uvajajo ruske izraze.

— (Premembra pravil) je dovoljena kranjski obrtni družbi, hranilnici štajerski in hranilnici v Celji. Prošnja za dovoljenje za ustanovitev zavarovalnice v Beljaku se je odbila.

— (Naš rojak, g. Fr. Kuralt,) tajnik kmetijske družbe hrvatske, imel je preteklo soboto zelo zanimivo predavanje: o difuziji vina, narejene iz ovočja. Svojo popolnoma novo metodo razkazoval je s posebnim, v ta namen izumljenim stojem. Kuraltov način pridelovanja sadnega vina odlikuje se po tem, da se iz ovočja izvleče ves sok ter odstranijo bolezni sadnega vina. Gosp. Kuralt naredil je iz češpelj prav dobro vino. Iz 100 litrov češpelj politih z vodo, dobil je 75 litrov mošta, ki je imel od 18 do 14.50 sladkorja.

— (Smrkavost konj) je ponehala. Od 27. dne septembra ni bilo nobenega slučaja več. Vsled tega dovoljeni so zopet konjski semnji in bode v Ljubljani prvi konjski semenj dne 8. novembra t. l.

— (Od občinskega sveta Ljubljanskega mesta) ustanovljeni štipendij letnih 250 gl. za obiskovanje obrtne šole v Gradci se za dobo 2½ let, od drugega semestra letošnjega šolskega leta počenši, v podeljenje razpisuje. Pravico do tega štipendija imajo učenci, ki so z dobrim uspehom dovršili tukajšnjo obrtno pripravnico, tudi če so samo slovenskega jezika zmožni. Prednost pa imajo učenci v Ljubljano prišlojni. Prošnje, katerim je pričožiti krstni list, domovnica in pa šolska spričevala,

uložen naj se ali pri vodstvu tukajšnje obrtni pravnice pri mestnem magistratu do 30. nov. t. l.

— (Premog v zapečačenih vrečah.) Opozorjamo slavno občinstvo na denašnji inserat, s kojim tukajšnja agencija: T. Debevec naznanja prodajo priznano najboljšega Fohnsdorskega premoga v zapečačenih vrečah. Naglašali smo potrebo take upeljave že zdavno v interesu kupujočega občinstva in brez dvojbe je plombovanje premogovih vreč tako rekoč jedino ter najsigurnejše sredstvo, da se naročniki obvarujejo primankljev. To praktično upeljavo zamoremo torej le najtopleje priporočati — sedaj, ko se bližamo mrzljem zimi!

— (Požar.) Iz Lukovice se nam piše, da je v sosednji vasi Raholče 29. t. m. uničil požar poslopja trem gospodarjem. Hudo prizadet je vzlasti Tomaž Iglič, kateremu je pogorelo vse, kar je imenoval svojega, mej drugim štiri govedi in dva prašiča, katerih ob naglici, s katero se je širil požar in ker so vsi ljudje na polji delali, ni bilo več moč rešiti, ko je pribitelo mlado Brdsko gasilno društvo. To pa je pod umnim poveljstvom svojega načelnika, trgovca Mlakarja po triurnem naporu udušilo vso večjo nevarnost. Komaj tri tedne je temu, kar se je društvo ustanovilo, a videli smo pri tej prvi tako resni vaji, da ima mnogo zdravega in krepkega jedra. Uzrok požaru je neznan, govori se, da so začgali — otroci, katere so pustili doma brez varstva.

— (Iz Slavine) se nam piše: Pred nekako meseci smo javili, da ima naša vas dva velenjsna dobrotuika, g. Josipa Gorupa na Reki in g. Frana Kalistra v Trstu, ki sta podarila veliko vlogo za novo šolo v Slavini. To šolsko poslopje je sedaj dozidano in že pod streho. Pravlična zgradba je to, ki za sedaj ugaja očesu, akoravno ni še popolnoma zvršena. Zatorej kličemo slava! gospodoma dobrotnikoma in se toplo zahvaljujemo vsem, ki so zgradbo pospeševali.

— (Sevniško graščino) zamenjal je Ausserer za hišo na Dunaju. Nova posestnica je neka Dunajčanka, Spitzer.

— (V Trstu) so predvčeraj zjutraj iz morja potegnili utopljenca. Iz listin, ki so jih našli pri njem, dognalo se je, da je to g. Jakob Čenčur, učitelj in vodja mestne ljudske šole v Skednji. Pri mrtveci našli so uro z verižico in žepni nožiček. Pokojni Čenčur bil je 45 let star. Doslej se ni moglo dognati, je li sam v morje skočil, ali pa ponesrečil.

— (Nezgoda.) V Kalu, mej Šenpetrom in Košano, popravljal je dne 25. t. m. 54letni Jože Bobek streho na poslopji Ivanke Smrdelove. Po neprevidnosti pal je na cesto in se tako pobil, da je v malo urah umrl.

— (Nove skladbe.) V proslavo štiridesetletnega vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. založilo je „Cecilij. društvo“ nastopne zbrane: I. „Oj živi Bog cesarja!“ Besede J. Zarnikove, napev zložil P. Angelik Hribar. II. Na slavo Avstriji. Besede A. Funtekove, napev Anton Foersterja. III. a) in b) K 40letnici cesarja Franca Jožefa I. Besede Jos. Pinterjeve, napev P. Hugolina Sattnerja. Prvi zbor je bolj cerkven, drugi in tretji (za mešani ali pa moški zbor) za besede in koncerte. Cena 10 kr. Na prodaj v tiskarni Miličevi.

— (Razpisana) je služba 4. učitelja na čveterorazrednici v Črnomlji. Plača 400 gld. Prošnje do 20. novembra.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 29. oktobra. „Daily Telegraph“javlja, da se v Kutaisu nameraval attentat na carja. Malo minut pred njegovim prihodom prijeli so sredi množice Kazaka, kot častnik opravljenega, ki je imel dinamitne bombe pri sebi. Ujeti Kazak je nekda član južnoruske prekučijske družbe in je imel nalog, carja umoriti. Ko so ga prijeli, se ni branil, pozneje pa je skušal zastrupiti se, kar so pa preprečili.

Berolin 29. oktobra. „Wolffov Bureau“javlja: Vest o nameravanem attentatu na carja je po poizvedbah na najkompetentnejšem mestu popolnoma neosnovana.

London 29. oktobra. „Times“javlja iz Zanzibara: Poveljnik tamošnjega nemškega brodovja premestil je pomorsko vojaštvu v Bagomoyo, kjer so vsako noč boji.

Seli, katere je nemška družba bila poslala k naselnikom v Movajvi, bili so pretekli petek blizu morja umorjeni.

Peterburg 30. oktobra. Na postaji Boaki skočili druga lokomotiva in štirje vagoni cesarskega vlaka s tiru. Carski obitelji in spremstvo se ni nič zgodilo.

Pariz 30. oktobra. Na francosko-ameriškem banketu povodom obletnice, ko se je postavil kip svobode v Novem Yorku, govoril je Goblet rekoč: Francoska odpovedala se je privojevalnej slavi, ona hoče samo delati na to, da se zboljša usoda prebivalstva. Ona želi miru, ker ga potrebuje za zvršitev tega namena.

Peterburg 31. oktobra. Dognano je, da je dvorni vlak skočil s tiru vsled navadne železnične nezgode.

Peterburg 31. oktobra. Po včerajnjem telegramu dvornega ministra iz Dolinska je na Harkovsko-Nikolajevski železnici se je carska obitelj včeraj popoludne zdrava peljala skozi rečeno postajo. Pri včerajšni nezgodi večina vagonov zdobjenih, tudi jedilni vagon, v katerem je carska obitelj s spremstvom bila baš pri zajetku, je tako razbit, da ga ni več poznati. Kakor čudo je, da se carski obitelji ni ničesar zgodilo in da so tudi druge osobe v vagonu le lahko poškodovane. V ostalih vagonih pa je 19 mrtvih, 18 ranjenih.

Atene 31. oktobra. Sterneck povabljen k današnjemu rodbinskemu obedu v kraljevo palačo.

Rim 31. oktobra. Po noči začelo je v Kvirinalu v pritlični dvorani goreti. Ogenj pokončal je vse, kar je bilo v dvorani (staro sobno opravo.) Omejili in udušili so požar, o katerem se ne ve, kako je nastal.

Washington 31. oktobra. Vlada zjedinjenih držav naznanila angleškemu poslaniku Sackvillé-u, da bi bilo odnošajem obeh držav na škodo, ko bi še dalje na svojem mestu ostal.

Petje pri „Sokolskej“ piramidi.

Kakor vsako leto vseh svetih dan, peli bodo tudi jutri popoludne ob treh čitalnični pevci na pokopališči pri „Sokolskej“ piramidi.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpajo na pomanjkanju slasti, napenjanji, tiščanji v želodeci in nerendum iztrebljenji, zadobij zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica stane 1 gld. Vsak dan razpoljilja po poštnem po-vzeti A. Moll, lekar nar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znakom in podpisom.

11 (31–13)

Zahvala.

Na sijajnem, po vsem vrednem in dostenjem izidu slavnostnega koncerta, kateri je priredilo „Slovensko učiteljsko društvo“ v proslavo cesarskega jubileja, se podpisani odbor vsem sodelujočim faktorjem in blagim podprtanjem najiskrene zahvaljuje, osobito pa veleslavnemu deželnemu odboru, ki je za koncert brezplačno prepustil redutno dvorano, visokorodenemu gospodru c. kr. polkovniku za prijazno dovolitev vojaške godbe brez odškodnine, gospodu ravnatelju plinarne za darovanje svečavo, gospodu glasbenemu ravnatelju, prof. A. Nedvedu, za arangement ter tako spremno in požrtvovano vodstvo, slavnemu sodelujočemu učiteljstvu in gospodičinam gojenkam c. kr. učiteljskega izobraževališča, oz. romu blagorodnemu gospodru ravnatelju Bl. Hrovathu, slavnemu „Filharmoničnemu društvu“, gospodu H. Turku za postrežljivo prodajo ustupnic in posebno pa slavnemu občinstvu za mnogobrojno udeležbo in skazano radodarnost. Slava!

Slavnostni odbor.

Zahvala.

Gospod Adolf Mullej, c. kr. poštar itd. v Dolenjem Logateci, je blagovolil dne 26. oktobra l. l. podpisanim vodstvu prostovoljne požarne straže Logaške v Dolenjem Logateci za zgradbo nove shrambe za gasilno orodje 20 gld. podeliti, za ta velikodušni dar mu izreka podpisano vodstvo najiskrene zahvalo.

Vodstvo prostovoljne požarne straže Logaške.

V Dolenjem Logateci, dne 29. oktobra 1888.

Jos. Smolej,
stotnik.

Ivan Milavec,
blagajnik.

Zahvala.

Podpisani se srčno zahvaljuje Vrhniški požarni brambi, in Verskemu ognjenemu društvu za hitro pogašenje moje vrtne utice v nedeljo zvečer.

Vrhniški dne 29. oktobra.

F. Ogrin.

Loterijne srečke 27. oktobra.

Na Dunaji: 70, 68, 84, 44, 86.
V Gradeči: 57, 2, 30, 60, 70.

Tuji:

27. oktobra:

Pri Slovnu: Schuller z Dunaja. — Unterkreutzer iz Beljaka. — Wellitsch iz Celovca. — Polizer z Dunaja. — Arcu iz Zagreba. — Rachne iz ?. — Heinze iz Alexandrije.

Pri Mallé: Schuldes iz Brna. — Hostnik, Kaufman z Dunaja. — Hing iz Rakca. — Kolera iz Gradeča. — Raus z Dunaja.

Pri bavarškem dvoru: Bifjak iz ?. — Pri južnem kolodvoru: Schmal iz Gradeča. — Lampe z Dunaja. — Kiršer iz Zagreba. — Perko iz Celja. — Kesche iz Kranja. — Mervar iz Trsta. — Molakuti iz Benekt.

Umrli so v Ljubljani:

27. oktobra: Anton Baudek, delavčev sin, 4 leta, Rožne ulice št. 13, za božastjo.

26. oktobra: Marija Banovec, zvonarskega pomočnika hči, 3 mes. Cesta v mestu log št. 4, za oslabljenjem.

28. oktobra: Jožef Heran, knjigovezec sin, 15 mes. Poljanska cesta št. 18, za jetiko. — Aleksander Jeločnik, krojačev sin, 1½ let, Rožne ulice št. 39, za vnetjem sarknika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močkrina v mm.
28. okt.	7. zjutraj	749.7 mm.	0.8°C	brevz.	megl.	0.00 mm.
	2. popol.	748.1 mm.	14.4°C	brevz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	748.0 mm.	6.4°C	brevz.	jas.	
29. okt.	7. zjutraj	747.1 mm.	2.0°C	sl. svz.	megl.	0.00 mm.
	2. popol.	744.8 mm.	14.6°C	sl. svz.	jas.	5.77
	9. zvečer	744.2 mm.	6.6°C	sl. svz.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 7.2° in 7.7°, za 1.3° in 0.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 31. oktobra t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Papirna renta	gld. 82.20	—	danes
Srebrna renta	82.60	—	82.60
Zlata renta	109.75	—	109.80
5% marčna renta	97.55	—	97.80
Akcije narodne banke	871.—	—	871.—
Kreditne akcije	312.30	—	311.90
London	121.25	—	121.20
Srebro	—	—	—
Napol.	9.61½	—	9.61½
C. kr. cekini	5.76	—	5.77
Nemške marke	59.40	—	59.42½
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld.	75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	173	—
Ogerska zlata renta 4%	101	80	—
Ogerska papirna renta 5%	92	65	—
5% štajerske zemljije, odvez. oblig.	104	75	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	75
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	122	75	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	50	—
Kreditne srečke	100 gld.	182	25
Rudolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	113	75
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	228	50	—

Tužnega srca naznanjam v svojem in v imenu svojih otrok, prezlastno vest, da je Bogu vse-mogočnemu dopadlo, moje preljubljeno soprog, oziroma mater in taščo, gospo

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
IZ GIESSHÜBLER**

najčistije lužne
KISELINE
pozname kas najbolje okrepljujuče piće,
I kas izkušan lek proti trajnemu kašlu plućevine I
želudca bolesti grkljana I proti mehurnim katoru,
HINKE MATTONIJA
→ Karlovi vari i Widn.

Hiša

oddal se v najem v Lescah na Gorenjskem.

Hiša je tik ceste, ima kuhinjo, veliko sobo, dve kleti, zgoraj pa dve sobe. Vse je dobro narejeno in obočano. Hiša je posebno pripravna za kako prodajalnico, ker ni nobene v vasi.

Kaj več pove Josip Vidic v Lescah št. 4 na Gorenjskem.

(734-1)

Goldinarjev 10 na dan

more vsakdo brez glavnice in rizika zasluti s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in sreč proti plačilom na obroke za neko Budimpeštsko banko, ki je tako na dobrem glasu. Ponudbe v sprejemata administracija RIESZ v Budimpešti, Hatvanergasse Nr. 18. (629)

Prodajam svoje odlikovane

gosi. Pomerske gosi . . . . . par po 7 gld.
Toulouške " " 6 "
Pekinske race. " " 3 "

Edvard Seidler

v Sisku na Hrvatskem.

„Kmetovalec“

je jedini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi poli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gld., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gld. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse izišle številke tistega letnika. (103-18)

„Vrtnar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarstvo in oploh vrtnarske članke. „Vrtnar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobé naročniki „Kmetovaleca“ zastonj.

Naznanilo. Podpisani naznanja, da ima v svoji zalogi **prav dobriga, iz Notranjskega brinja doma kuhanega****brinjevca.**

Kdor ga želi dobiti, naj se obrne samo na mene.

Janez Lah,
pošta Šmarije pri Ljubljani.

(738-1)

Naznanilo. Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da sem prevzel ter z današnjim dnem **odprt****kovačijo**

na Marije Terezije cesti št. 6

v Tönnies-ovi hiši,

katero je do sedaj oskrboval g. Ignacij Praprotnik.

Priporočam se slavnemu občinstvu za obilna naročila vseh v **kovaški obrti** spadajočih del, kakor: **podkovanja konj, okovanja voz** itd. ter obetam, da budem delal vsekdar po naročilu ter vsakemu **hitro, vestno, pošteno in po nizki ceni** postregel.

Dobiti bodo v moji zalogi s časom tudi

popolnoma izdelani vozovi.

Ljubljana, dne 18. oktobra 1888.

Fran Šiska,
kovački mojster.

(729-2)

KONTAKT

VIZITNICE priporoča

"VRADNA TISKARNA"

v Ljubljani.

KONTAKT

VIZITNICE priporo

Plznsko zimsko pivo.

S tem usojamo si naznanjati, da se točenje našega

zimskega piva

začne dne 5. novembra t. l.

V PLZNU v oktobru 1888.

Meščanska pivovarna v Plznu,

ustanovljena leta 1842.

Glavna zaloga pri F. SCHEDIWY v Gradci,

Annenstrasse štev. 19.

(740-1)

ILUSTROVAN NARODNI KOLEDAR

za leto 1889.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v „Národní Tiskarně“ in v bukvarni J. Glontini-Jevi v Ljubljani. — Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Vsebina: Popolen kalendarij, koledar, kateremu so pridejana tudi slovenska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiš. Sedanji vladarji evropski. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Žabavni del: Stiridesletnica vladanja cesarja Frana Josipa I. Naši zaslužni možje. Božja pota Slovencev. Na sveti večer. Smešnice. — Naznanila.

Št. 7177

(730-2)

Razglas.

Podpisani deželni odbor je sklenil, da se bodo izžrebane in konec decembra t. l. v izplačilo zapadle kranjske zemljisko-odvezne obligacije s kuponi, kuponi sami in tudi lit. A obligacije pri kranjski deželni blagajnici takoj po $4\frac{1}{2}\%$ eskomptirale.

Deželni odbor kranjski,

v Ljubljani, dne 23. oktobra 1888.

Ivana Föderl-a pekarna

v Lingovič ulicah

priporoča

raznovrstno belo in črno pekovino, ržen kruh, sladčičarske pekovine, kakor šarkeljne, potvice, orehove štruklje, cvibak i. t. d.

Prodaja se tudi

(737-1)

kruh na vago:

Kilo najfinjejšega	18 kr.
srednjega	14 "
črnega	11 "

Kurivna moč: 142.39 kg. = 100 kg. Fohnsdorfskega premoga.

Priznano najboljši in primeroma najcenejši

Fohnsdorfski premog za domačo rabo

v zapečatenih vrečah ali prosto v kosih (cel voz) ali v kompl. vagonih jedino le proti naročbi s poštno dopisnicou proti povračilu poštnine. — Cenik s poškušnjo na zahtev.

T. DEBEVEC,

Hilšerjeva ulica št. 3 (Recherjeva hiša).

Ssekana in celo drva na mero in vago.

Zapečatene vreče — jedino sredstvo proti primanjkljenjem.

■■■ Danes zvečer ob 6. uri žrebanje! ■■■

Srečke Obrtne Razstave, Prirejene v Proslavo Cesarske Svečanosti

samo 50 novc.

(658-21)

Glavni dobitek 25.000 Goldinarjev.

Loterijska pisarna komisije za slavnostno obrtno razstavo, Dunaj, Bartensteingasse 4.

V Ljubljani se dobivajo v menjalnici J. C. MAYER-JA.